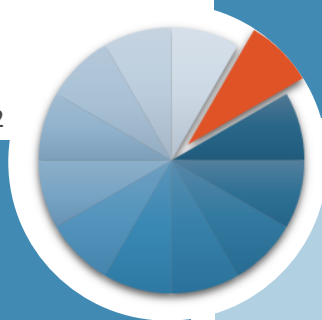




РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на финансите

ISSN 2367-5012



февруари/2015 г.

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ

месечен обзор

март/2015 г.

април/2015 г.

май/2015 г.

юни/2015 г.

юли–август/2015 г.

септември/2015 г.

октомври/2015 г.

ноември/2015 г.

декември/2015 г.

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ

месечен обзор

февруари/2015 г.

В текущия месечен обзор на българската икономика са използвани статистически данни, публикувани до 13 март 2015 г. Информацията в това издание може да се ползва без специално разрешение, но с изричното позоваване на източника. Публикуваните оценки и коментари не следва да се считат за препоръка за вземане на определени инвестиционни решения.

ISSN 2367-5012

© Министерство на финансите, 2015 г.
Дирекция "Икономическа и финансова политика"

София 1000, ул. "Г. С. Раковски" 102
<http://www.minfin.bg/bg/page/870>
e-mail: secretary.evp@minfin.bg

Акценти

Българската икономика нарасна с 1.7% през 2014 г.

Според сезонно изгладените данни, икономическата активност през четвъртото тримесечие отчете слабо забавяне до 1.3% на годишна база. Вътрешното търсене бе основен двигател на икономическия растеж, докато приносът на нетния износ бе отрицателен. Ръстът в потреблението на домакинствата се ускори до 2.2%, подкрепено от нарастването на реалната работна заплата и подобрението в доверието на потребителите. Увеличение бе отчетено и при публичните разходи. **БДС нарасна с 1.2% спрямо същия период на предходната година** с положителен принос от четирите основни сектори на икономиката.

Краткосрочната бизнес статистика изгуби скорост в началото на 2015 г., след като растежите на индустриалния оборот и производство, както и продажбите на дребно се забавиха, а индексът на строителната продукция отчете спад. Въпреки това показателят за бизнес климата в страната продължи да се подобрява и през февруари, подкрепен от благоприятните оценки в промишлеността, търговията на дребно и строителството.

Ръстът на заетостта бе минимален - 0.1% на годишна база през последното тримесечие на 2014 г., в резултат на спад в броя на заетите в сектора на услугите. **Нивото на безработица** се понижи както спрямо предходния период, така и спрямо година по-рано. Възлизайки на 10.6%, то отчете първия си годишен спад за 2014 г. в размер на 2.4 пр.п.

Производителността на труда нарасна с 1.5% в реално изражение през четвъртото тримесечие на 2014 г. подкрепена от всички икономически сектори.

Ръстът ѝ обаче бе изпреварен от нарастването на компенсацията на един нает от 4%, поради което **разходите за труд на единица** също се повишиха – с 2.4% и 2.7%, съответно в номинално и реално изражение.

Отрицателната инфлация по месеци на годишна база се забави до 1.7% през февруари в резултат от свиване на отрицателния принос на храните и горивата за формиране на общия индекс.

Текущата сметка бе почти балансирана с излишък от 18.8 млн. евро (0.04% от БВП) за цялата 2014 г. Понижението в салдото спрямо 2013 г. бе породено от влошаване на *търговския дефицит* и по-ниски *текущи трансфери*. В същото време, при излишъка по *услуги* и дефицита по *доход* бе отчетено подобрене. Положителният баланс по **финансовата сметка** за годината достигна 1 954 млн. евро (4.7% от БВП), като динамиката ѝ бе свързана с емисията държавни облигации от средата на 2014 г. и мостовия заем, поет през декември. **ПЧИ** достигнаха 1 181.6 млн. евро (2.8% от БВП).

Брутният външен дълг (БВД) възлезе на 39.6 млрд. евро (94.6% от БВП) през 2014 г., нараствайки със 7.1% на годишна база. Дългът на правителствения сектор бе основният фактор за увеличаването на БВД.

Бюджетното салдо по КФП бе положително в размер на 69.1 млн. лв. (0.1% от прогнозния БВП) през януари 2014 г. при регистриран дефицит от 373.3 млн. лв. година по-рано. ●

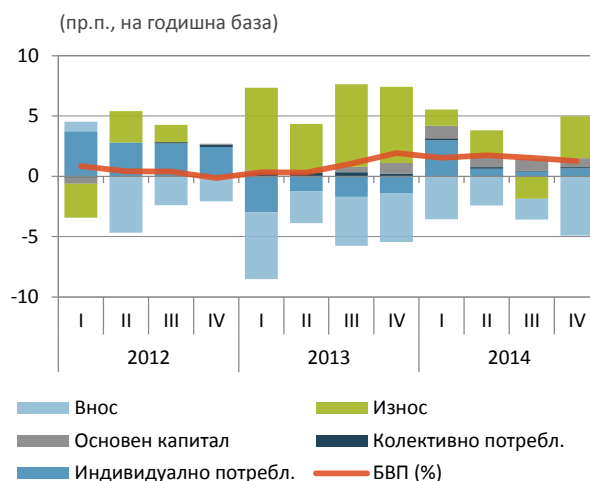
Текущо икономическо развитие

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ

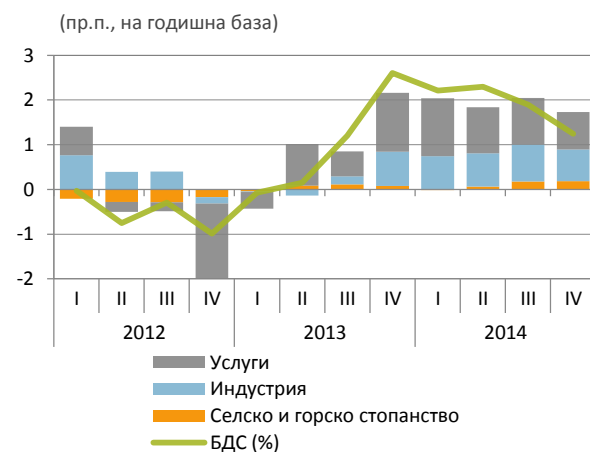
Според сезонно изгладени данни, **икономическата активност през четвъртото тримесечие на 2014 г. отчете слабо забавяне до 1.3% спрямо същия период на предходната година** (ЕСС2010)¹. За 2014 г. БВП нарасна с 1.7%. Подобно на предходните тримесечия, вътрешното търсене бе основен двигател на икономическия растеж, докато приносът на нетния износ бе отрицателен. Крайните потребителски разходи се увеличиха с 1.4%, като растежът на потреблението на домакинствата се ускори до 2.2%. Последното бе подкрепено от нарастването на реалната работна заплата през тримесечието, както и подобрението в доверието на потребителите. Значително увеличение бе отчетено и при публичните разходи – 8.8% и 1.6% съответно за индивидуално и колективно правителствено потребление. Растежът на инвестициите в основен капитал се забави до 3.3%. Износът на стоки и услуги се повиши с 5.4%, което заедно с ускореното вътрешно търсене доведе до значително нарастване на вноса от 7.5%.

От страна на предлагането, **брутната добавена стойност нарасна с 1.2%** спрямо същия период на предходната година. Ръстът в селското стопанство се ускори до 3.9%, а този в промишлеността се забави до 2.9%. За разлика от предходните тримесечия на 2014 г., през които добавената стойност в строителството спадна средно с около 1%, през четвъртото тримесечие бе отчетено увеличение от 1.1%.

Граф. 1: Приноси за растежа на БВП



Граф. 2: Приноси за растежа на БДС



¹ Европейската система от национални и регионални сметки (ЕСС 2010) беше внедрена през септември 2014 г. от всички държави членки на ЕС. За повече информация, моля посетете специалната секция на интернет страницата на НСИ, посветена на ЕСС 2010. От този момент всички индикатори в настоящия документ, измерени в % от БВП, ще бъдат цитирани с данните по новата методология.

Приносът на услугите за растежа на БДС също бе положителен, вследствие увеличението в следните подсектори: *търговия, транспорт, хотелиерство; операции с недвижими имоти; финансови и застрахователни дейности; професионални дейности и научни изследвания, административни и спомагателни дейности.*

КРАТКОСРОЧНА БИЗНЕС СТАТИСТИКА

Растежът при **оборота на промишлените предприятия**² слабо се забави до 3.9% на годишна база през януари в резултат на по-ниския растеж от 2.6% при оборота на външния пазар. Основен принос за отчетения растеж имаше *производството на химични продукти и производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия.* В същото време, растежът при оборота на вътрешния пазар се ускори до 4.7% на годишна база, подкрепен от динамиката на *енергийните продукти.* Преработващата промишленост също започна да отчита повишение, като най-голям принос имаше *производството на машини и оборудване с общо и специално предназначение.*

Растежът при **промишленото производство** се забави до 0.2% на годишна база в резултат на низходящата динамика при преработващата промишленост, основно поради по-слабото представяне на *производството на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване.* Благоприятно развитие бе наблюдавано при *производството на химични продукти, производство на превозни средства, без автомобили и производство на хранителни продукти.*

Търговията на дребно нарасна с 4.3% спрямо съответния месец на предходната година. *Търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита* отчете най-голямо повишение от 9.8%, докато *продажбите на дребно на компютърна и комуникационна техника се по-*



² Индексът на оборота отразява едновременно изменението на стойността на продажбите и изменението на цените. При изчисляване на индекса на промишленото производство стойностите се коригират с индекса на цени на производител, за да се изолират ценовите (инфлационните) изменения.

нижиха с 2.9% на годишна база.

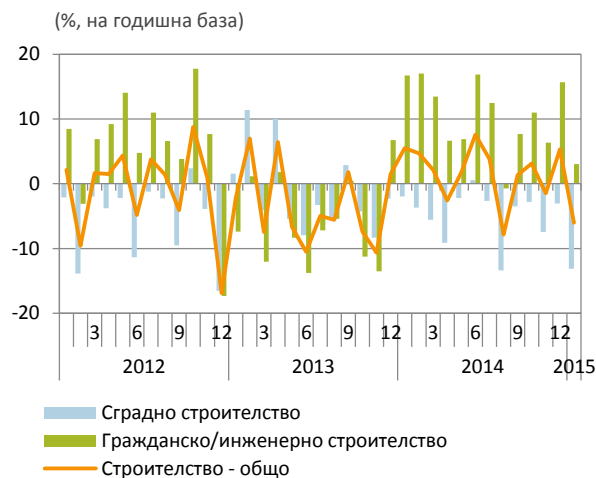
Динамиката при **индекса на строителната продукция** останала променлива и индексът се понижи с 6% на годишна база през януари. Както *гражданското*, така и *сградното строителство* допринесоха за отчетеното развитие. Растежът при *гражданското строителство* се забави до 3.1%, а спадът при *сградното строителство* се ускори до 13.1% на годишна база.

Общият показател на бизнес климата в страната продължи да отчита подобрение през февруари, като се повиши с 1.2 пункта спрямо януари. По-оптимистични бяха анкетиранията в промишлеността, търговията на дребно и строителството, докато оценките в сектора на услугите се влошиха. Настоящата бизнес ситуация бе определена като благоприятна единствено в промишлеността, където бе отчетено повишение в осигуреността с поръчки на вътрешния пазар. Подобриха се и очакванията за бъдещата бизнес ситуация и производството през следващите три месеца за сектора. В търговията на дребно, очакванията за обема на поръчките към доставчиците от страната и чужбина през следващите месеци бяха по-оптимистични, в строителството очакваната динамика на строителната дейност също бе по-благоприятна. От друга страна, оценките в сектора на услугите се влошиха както по отношение на текущата, така и на бъдещата бизнес ситуация. Анкетите отчетоха понижение при търсенето на услуги през последните месеци, но очакванията за бъдещото търсене бяха по-оптимистични.

ПАЗАР НА ТРУДА И ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ

Растежът на **заетостта** се забави до 0.1% (ЕСС 2010) на годишна база през четвъртото тримесечие. Основният фактор за влошеното развитие в сравнение с предходния период беше намалението на заетите в услугите, най-вече поради негативната динамика в агрегирания отрасъл *търговия, транспорт и хотели и ресторанти*. Последното обаче беше свързано главно с развитието на самонаетите,

Граф. 4: Индекс на строителната продукция



Източник: НСИ

Граф. 5: Бизнес климат



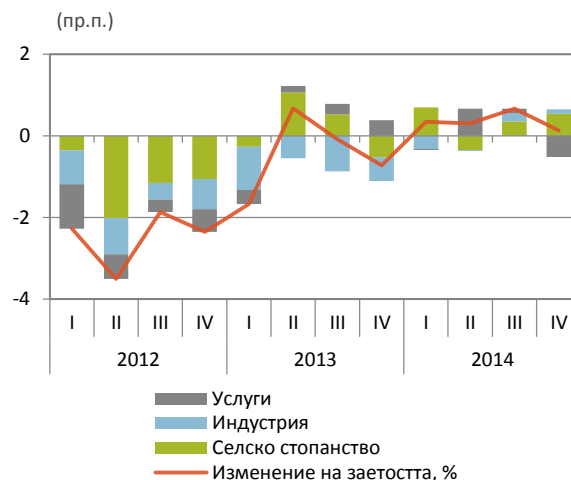
Източник: НСИ

въпреки че положителната динамика на наетите в дейността също се забави в сравнение с предходното тримесечие. Подробните месечни данни за броя на наетите лица показаха продължаващо увеличение на наетата работна сила в търговията и хотелите и ресторантите, подкрепени от нараснала икономическа активност в тези отрасли, докато повишението на активността в транспорта все още не се е материализирало в по-висок брой на наетите. Заетостта в отрасъл *професионални дейности, научни изследвания, административни и спомагателни дейности* също отбеляза намаление, повлияно от ограничения обхват на активните програми и мерки спрямо 2014 г. Същевременно, растежът на заетостта в селското стопанство и индустрията компенсира намалението в услугите. Броят на заетите в селското стопанство се увеличи с 3.3%, заедно с повишението на добавената стойност в сектора, докато развитието на заетите в индустрията беше обусловено от експортно-ориентираните дейности на преработващата промишленост.

Нивото на безработица намалее както на тримесечна, така и на годишна база. То възлезе на 10.6% и отбеляза най-големия си годишен спад през 2014 г. от 2.4 пр.п. Разпределението на безработните по начини на търсене на работа и тяхното развитие показва, че понижението през последното тримесечие беше наблюдавано преди всичко сред лицата, търсили работа чрез директна връзка с работодателите, с помощта на приятели и познати, и чрез даване, отговаряне и изучаване на обяви за работа, и в по-малка степен чрез посредничеството на бюрата по труда, което отразява повишените възможности за създаване на заетост спрямо година по-рано. В същото време, работната сила се понижи на годишна база и коефициентът на икономическа активност (15+) отбеляза незначително намаление от 0.1 пр.п. за първи път от средата на 2012 г.

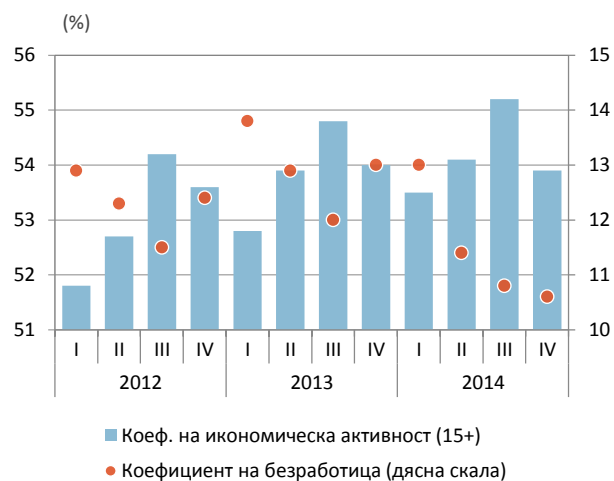
В началото на 2015 г. **регистрираната безработица** се покачи с 0.4 пр.п. спрямо края на 2014 г., но остана с 1.1 пр.п. по-ниска на годишна база. И входящият, и изходящият поток се увеличиха, като вторият беше повлиян от нарасна-

Граф. 6: Динамика на заетостта и приноси по сектори



Източник: НСИ

Граф. 7: Коефициенти на икономическа активност и безработица



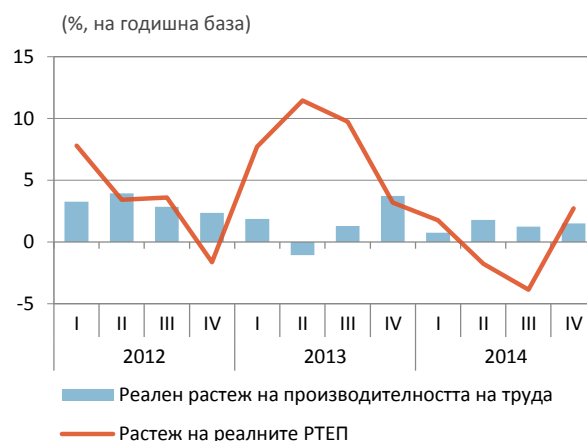
Източник: НСИ

лия брой на намерилите трудова реализация през месеца. Положителното развитие на последните беше в голяма степен обусловено от активната политика на пазара на труда, но по-високото търсене на първичния трудов пазар както на месечна, така и на годишна база също допринесе положително за увеличението на хората, започнали работа през януари.

Успоредно с възстановяване на заетостта, **динамиката на производителността на труда** през четвъртото тримесечие на 2014 г. се повиши с 1.5% в реално изражение спрямо съответния период на предходната година. Трите основни икономически сектора имаха положителен принос за наблюдаваното развитие, с водещо влияние от страна на сектор услуги, където индикаторът нарасна с 1.4%, следван от селско стопанство – с ръст от 1.3%, и индустрия – с 0.4%. Текущото развитие на производителността в услугите бе в по-голяма степен повлияно от намалението на заетостта в сектора, въпреки че част от дейностите отчетоха възходяща динамика на заетите лица. Негативна динамика на заетите се наблюдаваше и в строителството, което през разглеждания период се характеризираше и със съществено повишение на добавената стойност. За разлика от услугите и строителството, в селското стопанство и промишлеността нарастването на добавената стойност бе съпроводено с растеж на заетостта.

Възходящата динамика на производителността на труда беше съчетана с повишаване на **компенсациите на един нает** (4%), което доведе до повишаване на **разходите за труд на единица продукция**. През четвъртото тримесечие на 2014 г. растежът на показателя възлезе на 2.4% и 2.7%, съответно в номинално и реално изражение. Намаление на разходите за труд на единица продукция беше отчетена в част от дейностите в рамките на сектор услуги, които се характеризираха с намаление на доходите от труд, в т.ч. *търговия, хотели и ресторанти и транспорт; създаване и разпространение на информация и операции с недвижими имоти.*

Граф. 8: Производителност и разходи за труд общо за икономиката



Източник: НСИ

Инфлация

Потребителските цени нараснаха минимално с 0.1% през февруари спрямо предходния месец почти изцяло по линия на отчетеното поскъпване на храните с 1.1% (+0.26 пр.п.). Това се дължеше на сезонно по-високите цени на непреработените храни и най-вече тези на пресните зеленчуци. Всички останали основни компоненти на ХИПЦ отчетоха поевтиняване спрямо януари. Неенергийните индустриални стоки имаха най-висок отрицателен принос (-0.13 пр.п.), след като зимните разпродажби доведоха до спад в цените на облекло и обувки средно с 2.3%, а цените на автомобилите продължиха да се понижават, този път с 1%. Пазарните услуги също допринесоха за спада на съществената инфлация през месеца. С преминаването на пиковия зимен сезон, цените на туристическите услуги се понижиха средно с 1%, а тези на международните полети – с 4%. Във връзка с настъпилото обръщане на негативната тенденция при цените на суровия петрол на международните пазари и поевтиняването на еврото спрямо щатския долар, вътрешните цени на горивата последваха тази динамика и започнаха да се повишават. Цените на втечнения нефтен газ обаче регистрираха спад от 11.8% само през февруари, поради което индексът на общата позиция автомобилни горива отчете минимално понижение през месеца и формира почти незначителен принос за изменението на общия индекс.

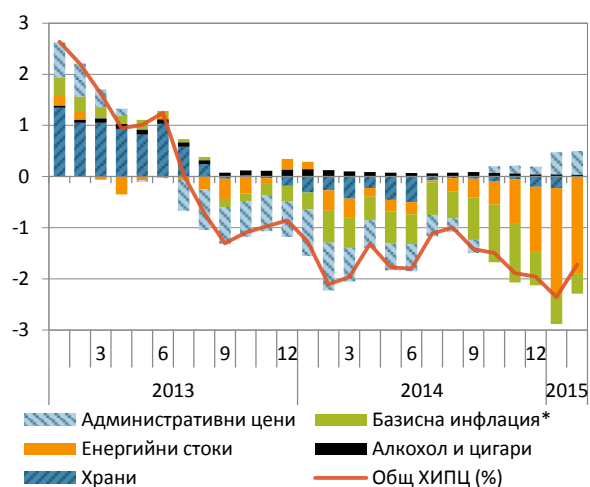
Отрицателната инфлация по месеци на годишна база се забави до 1.7% през февруари, от 2.4% по окончателни данни през януари, най-вече в резултат на свиване на отрицателния принос на храните и горивата.

ВЪНШЕН СЕКТОР

През 2014 г. **текущата сметка** бе почти балансирана с излишък от 18.8 млн. евро (0.04% от БВП). Понижението в салдото спрямо 2013 г. бе породено от влошаване на *търговския дефицит* и по-ниски *текущи трансфери*. Същев-

Граф. 9: ХИПЦ и приноси по основни компоненти

(пр.п., на годишна база)



* Услуги и неенергийни нехранителни стоки.

Източник: НСИ, МФ

ременно при излишъка по услуги и дефицита по доход бе отчетено подобрене.

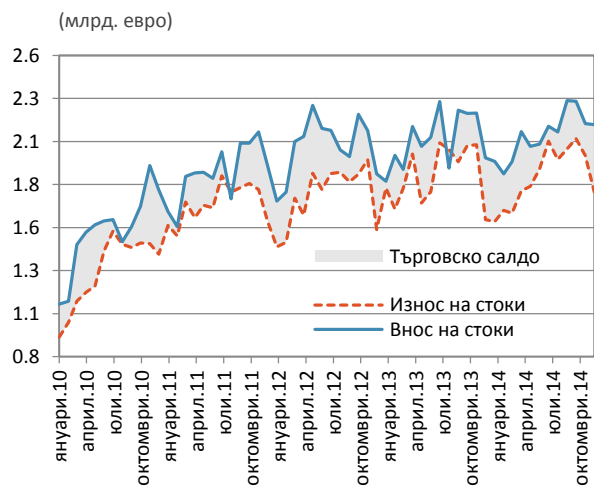
Отрицателното *търговско салдо* нарасна до 6.9% от БВП (при 5.9% през 2013 г.). В количествено отношение повишението във вноса, продиктувано от по-високото вътрешно търсене, надмина темпа на покачване на износа. Спадът в международните цени се отрази в отрицателни дефлатори и имаше ограничаващ ефект спрямо номиналното изменение. Износът на стоки спадна с 0.7% на годишна база, докато вносът нарасна с 1.2% през 2014 г. По отношение на географската структура и при износа, и при вноса извън ЕС бе отчетено понижение, съответно от 6.6% и 3.1%, породено от по-слабата търговия с нефт и нефтопродукти.

Неблагоприятните климатични условия през летните месеци и конфликтът между Русия и Украйна се отразиха в понижение в броя на чуждестранните туристи. Въпреки това, по-високият брой работни и други визити напълно компенсирала спада и постъпленията от услуги, предложени на чуждестранни граждани при пътувания в страната, продължиха да нарастват на годишна база с повишение от 1.9%.

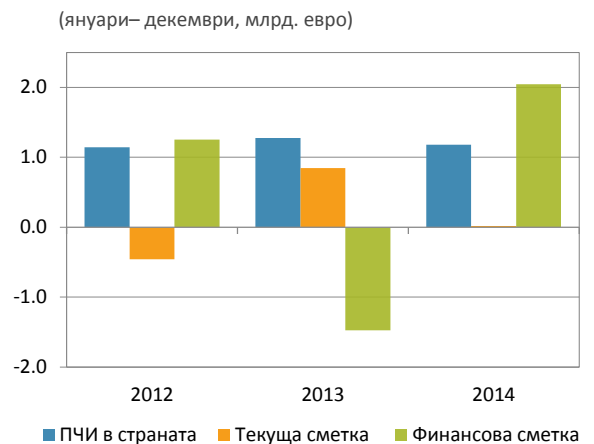
Положителният баланс по **финансовата сметка** за годината достигна 1 954 млн. евро (4.7% от БВП). Основните входящи потоци бяха свързани с емисията държавни облигации от средата на 2014 г. и мостовия заем, поет през декември. **Преките чуждестранни инвестиции** достигнаха 1 181.6 млн. евро (2.8% от БВП). Секторите, които привлякоха най-много инвестиции, бяха *операции с недвижими имоти, финансово посредничество, производство и разпределение на енергия и строителство*.

Брутният външен дълг (БВД) възлезе на 39.6 млрд. евро (94.6% от БВП) през 2014 г., нараствайки със 7.1% на годишна база. Дългът на правителствения сектор бе основният фактор за увеличаването на БВД – той нарасна със 76.8% на годишна база до 6.03 млрд. евро (14.4% от БВП). Същественото нарастване на външния дълг на правителството отразяваше емисията еврооблигации от средата на

Граф. 10: Динамика на външната търговия



Граф. 11: ПЧИ, текуща и финансова сметка

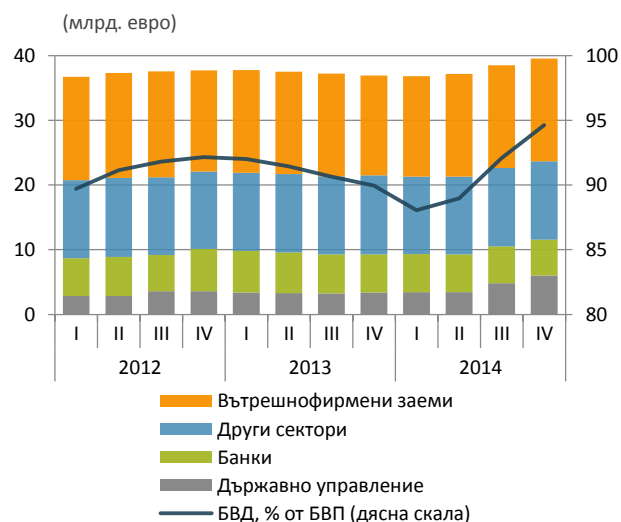


2014 г. През декември правителството взе краткосрочен мостов заем от 1.5 млрд. евро от три чуждестранни и една местна банка, което доведе до нарастване на външния дълг с 984 млн. евро. Постъпленията от емитираните облигации и заема бяха използвани за финансиране на дефицита в държавния бюджет, за погасяване на деноминирани в щатски долари глобални облигации, които падежират през януари 2015 г., за предоставяне на заем на *Фонда за гарантиране на влоговете в банките*, както и за обезпечаване на ликвидна подкрепа. Единственият друг сегмент, при който бе отчетено увеличение на външната задлъжнялост, бе вътрешнофирменото кредитиране, което се увеличи с 3.1% за годината до 15.9 млрд. евро. През 2014 г. банките понижиха своя външен дълг. Процесът започна през ноември 2013 г. и отразява връщането на дългосрочни кредити и изтеглянето на краткосрочни депозити от нерезиденти. В същото време се наблюдава известно реструктуриране на външния дълг на банките, като краткосрочните заеми нарастват с 9.1% за година до 1.56 млрд. евро. Към края на годината външният дълг на търговските банки възлезе на 5.52 млрд. евро (13.2% от БВП), понижавайки се с 5.6% на годишна база. Външният дълг на „Други сектори“ намалю с 1.1% на годишна база до 12.1 млрд. евро, след като понижението на краткосрочните задължения свръх-компенсира ръста при дългосрочния дълг. Делът на краткосрочния външен дълг се понижи минимално до 25.6% от общия БВД през 2014 г. спрямо 25.9% през 2013 г. Делът на револвиращите кредити се понижи до 8.3% спрямо 10.3% година по-рано.

ФИНАНСОВ СЕКТОР

Международните валутни резерви се увеличиха с 9.8% на месечна база през февруари до 17.2 млрд. евро, което допринесе за нарастването им на годишна база с 26.4%, при годишен ръст от 12.8% в края на януари. Промяната в резервите бе определена в най-голяма степен от месечното нарастване на банковите резерви с 35%. Банкнотите в обращение бяха другият компонент с положителен при-

Граф. 12: Структура на brutния външен дълг



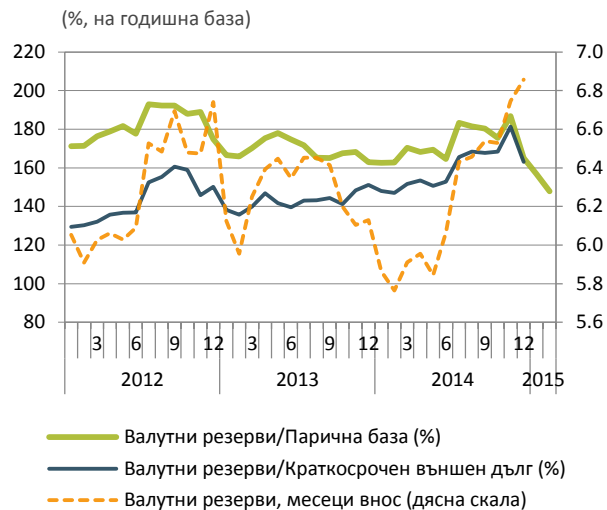
Източник: БНБ

нос, който нарасна с 1.3% след спада от 7% в края на януари. Депозитът на Управление „Банково“ намаля минимално на месечна база, при ръст от 8.7% през декември 2014 г. (основно поради спада на цената на златото през февруари). Сметките на други депозанти имаха негативен принос за изменението на резервите с месечен спад от 10%. В резултат на динамиката на компонентите на валутните резерви, покритието на паричната база се понижи до 147.8% от 156.7% месец по-рано. Към края на декември 2014 г. нивото на резервите бе достатъчно да покрие 6.9 месеца внос на стоки и услуги или 163.2% от краткосрочния външен дълг.

Годишният темп на растеж на паричното предлагане остана положителен и нарасна с 2% в края на януари. Бързоликвидният паричен агрегат М1 забави леко темпа си на растеж до 14.8%, при 15.1% месец по-рано, в резултат на малко побавното нарастване на овърнайт депозитите, докато динамиката на парите извън ПФИ беше в противоположна посока и те леко ускориха ръста си до 12.8% на годишна база от 12% през декември. От друга страна, депозитите с договорен матуритет продължиха да намаляват на годишна база, но с по-малък темп (7.5% при 10.1% в края на 2014 г.). Изменението на депозитите, договорени за ползване след предизвестие, остана на отрицателна територия със спад от 5.2% спрямо същия период на предходната година при понижение от 3.1% месец по-рано. Общият размер на депозитите в банковата система се увеличи на месечна база с 2.3%, като годишният им темп на растеж се завърна на положителна територия и те нараснаха с 0.4% спрямо година по-рано.

Кредитът за частния сектор намаля с 0.9% на месечна база и с 8.4% на годишна през януари, при годишен спад от 8.2% през декември 2014 г. Спадът спрямо месец по-рано бе резултат от негативното развитие в корпоративния сегмент и ипотечните кредити, докато ръстът на потребителските кредити се завърна на положителна територия и те се увеличиха с 0.5%, при отрицателен месечен растеж от 0.7% през предходния месец. Годишният ръст на корпоративното кредитиране бе отрицателен (11.9% при спад от 11.6%

Граф. 13: Ключови отношения за валутния борд



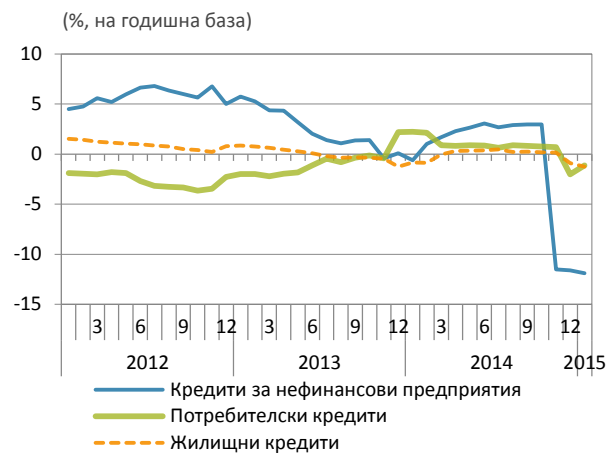
Източник: БНБ, МФ

през декември). На месечна база, кредитите за нефинансови предприятия също отчетоха спад – с 0.9%. Жилищните кредити се развиха в отрицателна посока както спрямо предходния месец (-0.4%), така и на годишна база (-1.3%).

Лошите и реструктурирани кредити през януари отчетоха отрицателен годишен ръст за трети пореден месец (-3.9% при -5.1% през декември). Въпреки това, техният дял в общия размер на кредитите за фирми и домакинства нарасна леко от 18.7% до 19%, което се дължи на по-малкия размер на кредитите за фирми и домакинства в резултат на по-нисък знаменател.

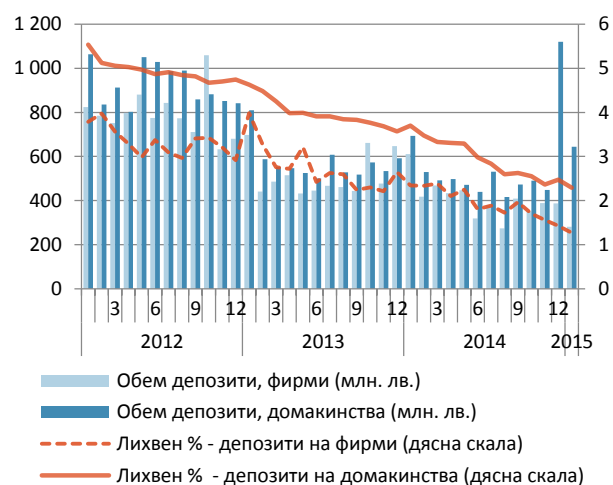
Среднопретеглените лихвени проценти по кредитите за нефинансови предприятия през януари се повишиха със 106 б.т. спрямо месец по-рано до 7.4% (при 6.3% през декември 2014 г.), докато за същия период на предходната година стойността е била 9.3%. Месечният обем на новоотпуснатите кредити за корпоративния сектор се понижи с 33% спрямо декември, а спрямо година по-рано – с 49%. От гл.т. на дългосрочната динамика на лихвените проценти по ипотечните кредити, цената на заемните средства спрямо съответния период на 2014 г. беше по-висока със 77 б.т., докато спрямо предходния месец бе наблюдавано минимално нарастване със 7 б.т. Среднопретеглените лихвени проценти по срочни депозити в лева, евро и щатски долари намаляха през януари. Възвръщаемостта на депозитите в местна валута се понижи с 29 б.т. на месечна база, а в сравнение със същия период на предходната година – със 120 б.т. Месечният обем на новопривлечените депозити в лева отбеляза спад от 39.7% спрямо месец по-рано, което се дължи на значително по-високата база през декември, свързана с изплащането на гарантираните депозити в КТБ, по-голямата част от които бяха депозирани обратно в банковата система. Средните лихвени проценти по срочните депозити в евро и щатски долари намаляха, съответно с 29 и 13 б.т. Общият обем на привлечените нови депозити през януари бе 2.26 млрд. лв., или с 19% по-малко спрямо година по-рано.

Граф. 14: Кредит към частния сектор



Източник: БНБ, МФ

Граф. 15: Лихвени проценти и обеми на срочни депозити в лева до 1 г.



Източник: БНБ, МФ

ФИСКАЛЕН СЕКТОР

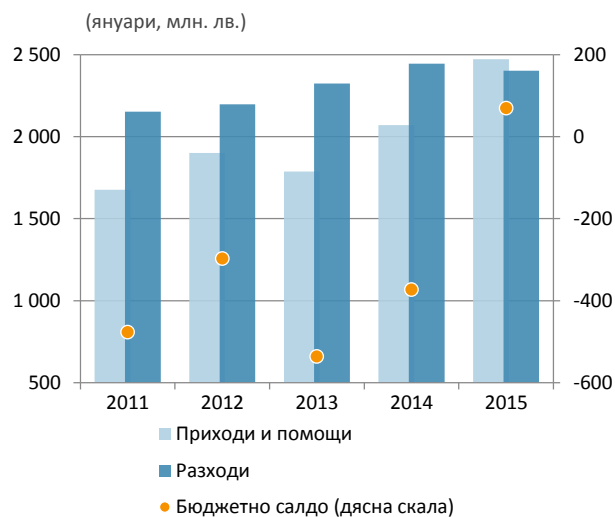
През първия месец на 2015 г. **бюджетното салдо по КФП бе положително** в размер на 69.1 млн. лв. (0.1% от БВП) при регистриран дефицит от 373.3 млн.лв. (0.5% от БВП) за януари 2014 г. Този резултат се дължи основно на увеличаване на приходите спрямо година по-рано, но също и на свиване на текуща издръжка, субсидии и социални разходи.

Постъпилите приходи и помощи възлязоха на 2 471.6 млн. лв., което съответства на изпълнение от 8.1% от разчета за 2015 г. Отчетен бе растеж на данъчните постъпления с 21% спрямо година по-рано, на неданъчните приходи – с 9.1%, и на помощите – с 5%. Най-голям принос за номиналното нарастване на данъчните приходи имаха постъпленията от ДДС. Техният растеж спрямо януари 2014 г. възлезе на 49.5% и се дължеше изцяло на увеличението на ДДС при сделки в страната и вътреобщностно придобиване (ВОП). При постъпленията от акцизи и мита също бе отчетен растеж. При преките данъци бе регистрирано нарастване от 0.6%, което се дължеше на по-високи постъпления от данъци върху дивидентите, ликвидационни дялове и доходите на мести и чуждестранни юридически лица, докато тези от данък върху доходите на физически лица се свиха поради базов ефект от законодателни промени въведени през 2013 г.

Общите разходи, включително вноската в бюджета на ЕС, спаднаха с 1.7% спрямо първия месец на 2014 г. С основен принос за намалението на разходите бяха социалните плащания и субсидиите. Разходите за текуща издръжка също се свиха, а капиталовите разходи намаляха минимално с 0.8%. Разходните пера, по които беше отчетено нарастване, бяха възнаграждения на персонала и социално и здравноосигурителни вноски, както и лихвени плащания.

Фискалният резерв в края на януари 2015 г. достигна 7.1 млрд. лв. Намалението спрямо края на 2014 г. бе 2 млрд.

Граф. 16: Консолидиран бюджет – национална методология



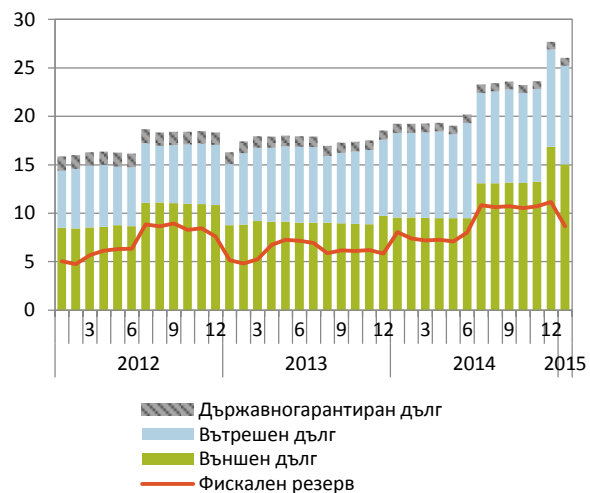
Източник: МФ

лв., като трябва да се отбележи, че през месеца бе направено плащане по глобални облигации в щатски долари в размер на 1.9 млрд. лв.

Държавният дълг възлезе на 25.2% от БВП, в т.ч. вътрешен дълг – 10.2% от БВП, и външен дълг – 15% от БВП. Погасяването на емисията глобални облигации в щатски долари доведе до намаляване на външния дълг спрямо края на 2014 г. с 2 пр.п., изразен в % от БВП. Държавногарантираният дълг в края на януари бе в размер на 0.8% от БВП. ●

Граф. 17: Държавен дълг и фискален резерв

(% от БВП, към края на съответния месец)



Източник: МФ

Основни икономически показатели

		Годишни данни			Тримесечни данни				Месечни данни						
		2012	2013	2014	I'14	II'14	III'14	IV'14	08/14	09/14	10/14	11/14	12/14	01/15	02/15
— БВП															
БВП ¹	%, на год. база	0.5	1.1	1.7	1.5	1.8	1.5	1.3	-	-	-	-	-	-	-
Потребление	%, на год. база	2.9	-1.3	2.4	3.3	1.2	0.8	1.4	-	-	-	-	-	-	-
Брутообразуване в основен капитал	%, на год. база	2.0	-0.1	2.8	4.8	5.1	4.4	3.3	-	-	-	-	-	-	-
Износ	%, на год. база	0.8	9.2	2.2	2.1	3.0	-2.8	5.4	-	-	-	-	-	-	-
Внос	%, на год. база	4.5	4.9	3.8	5.5	3.7	2.6	7.5	-	-	-	-	-	-	-
Селско стопанство	%, на год. база	-7.3	3.3	5.2	-0.3	1.4	3.7	3.9	-	-	-	-	-	-	-
Индустрия	%, на год. база	1.6	-0.1	2.0	2.6	2.6	2.8	2.5	-	-	-	-	-	-	-
Услуги	%, на год. база	-0.8	1.6	1.2	2.0	1.5	1.6	1.3	-	-	-	-	-	-	-
Корективи	%, на год. база	6.9	0.3	2.1	-1.7	1.6	2.5	3.7	-	-	-	-	-	-	-
— Краткосрочна бизнес статистика															
Промишлено производство	%, на год. база	-0.4	-0.1	1.8	3.3	4.5	-0.5	0.4	-3.7	2.0	-0.5	-1.1	2.9	0.2	-
Оборот в промишлеността	%, на год. база	2.3	-1.0	0.0	-6.3	2.8	0.5	2.9	-2.6	6.7	3.2	1.4	4.0	3.9	-
Оборот в търговията на дребно	%, на год. база	5.3	3.8	4.4	7.4	2.1	4.4	4.0	3.9	5.3	3.6	1.7	6.4	4.3	-
Строителна продукция	%, на год. база	-0.8	-3.7	1.8	4.1	2.1	-1.0	2.2	-7.9	1.4	3.1	-1.5	5.3	-6.0	-
Общ бизнес климат	баланс	14.3	13.0	15.9	14.9	20.0	15.6	12.9	16.0	13.4	12.9	13.4	12.3	16.1	17.3
Промишленост	баланс	21.3	15.6	18.2	17.8	21.0	18.5	15.5	19.3	17.1	16.0	14.1	16.5	19.9	22.3
Търговия на дребно	баланс	16.4	19.7	24.0	22.2	28.8	22.7	22.2	22.8	21.6	18.7	26.2	21.6	19.6	21.9
Строителство	баланс	0.3	2.0	7.3	1.7	13.2	9.7	4.8	11.4	4.1	6.2	8.2	0.0	9.8	11.6
Услуги	баланс	12.2	12.2	11.7	15.2	16.2	8.9	6.4	7.1	7.3	7.5	4.7	7.1	11.2	8.2
— Пазар на труда															
Коеф. на икономическа активност (15+)	%	53.1	53.9	54.1	53.5	54.1	55.2	53.9	-	-	-	-	-	-	-
Коеф. на заетост (15+)	%	46.6	46.9	48.2	46.5	47.9	49.3	48.2	-	-	-	-	-	-	-
Заетост (СНС)	%, на год. база	-2.5	-0.4	0.4	0.3	0.3	0.7	0.1	-	-	-	-	-	-	-
Безработица (НРС)	%	12.3	12.9	11.4	13.0	11.4	10.8	10.6	-	-	-	-	-	-	-
Безработица (АЗ)	%	11.1	11.3	11.2	12.2	11.2	10.5	10.7	10.4	10.5	10.7	10.8	10.7	11.1	-
Номинална работна заплата	%, на год. база	6.6	6.0	6.8	2.3	2.3	2.3	2.3	2.2	2.4	2.6	1.8	2.2	-	-
Реална работна заплата ²	%, на год. база	4.1	5.6	8.5	4.2	3.9	3.5	4.1	3.2	3.8	4.1	3.8	4.3	-	-
Производителност на труда (БВП на зает)	%, на год. база	3.1	1.5	1.3	0.7	1.8	1.2	1.5	-	-	-	-	-	-	-
Реални разходи на единица труд (БВП)	%, на год. база	2.9	8.0	-0.5	1.7	-1.8	-3.9	2.7	-	-	-	-	-	-	-
— Инфлация															
Индекс на потребителските цени	%, на год. база	3.0	0.9	-1.4	-2.4	-1.8	-0.8	-0.6	-0.6	-0.8	-0.4	-0.6	-0.9	-1.0	-0.5
Хармонизиран индекс на потр. цени	%, на год. база	2.4	0.4	-1.6	-1.8	-1.6	-1.2	-1.8	-1.0	-1.4	-1.5	-1.9	-2.0	-2.4	-1.7
Цени на производител на вътр. пазар	%, на год. база	5.4	-1.3	-0.9	-2.0	-0.7	-0.8	0.0	-1.0	-0.6	0.8	0.3	-0.9	-1.9	-
— Консолидиран бюджет (с натрупване)															
Приходи и помощи	млн. лв.	27 470	28 981	29 407	6 576	14 171	21 556	29 407	19 215	21 556	24 021	26 738	29 407	2 472	-
Общо разходи	млн. лв.	27 828	30 430	32 455	7 450	15 167	23 035	32 455	20 491	23 039	25 781	28 339	32 455	2 403	-
Вноска в бюджета на ЕС	млн. лв.	809	934	955	349	562	700	955	663	700	743	810	955	76	-
Касов дефицит (-) / излишък (+)	млн. лв.	-358	-1 448	-3 048	-875	-996	-1 479	-3 048	-1 276	-1 483	-1 760	-1 601	-3 048	69	-

		Годишни данни			Тримесечни данни				Месечни данни						
		2012	2013	2014	I'14	II'14	III'14	IV'14	08/14	09/14	10/14	11/14	12/14	01/15	02/15
	% от БВП	-0.4	-1.8	-3.7	-1.1	-1.2	-1.8	-3.7	-1.6	-1.8	-2.1	-1.9	-3.7	0.1	-
Държавен и държавногарантиран дълг	млн. лв.	14 683	14 893	22 758	15 836	16 604	19 409	22 758	19 266	19 409	19 096	19 433	22 758	21 470	-
	% от БВП	18.3	18.6	27.7	19.3	20.2	23.6	27.7	23.4	23.6	23.2	23.7	27.7	26.1	-
Фискален резерв ³	млн. лв.	6 081	4 681	9 170	5 904	6 600	8 824	9 170	8 742	8 824	8 653	8 824	9 170	7 130	-
	%, на год. база	21.6	-23.0	95.9	40.0	14.7	77.7	95.9	85.3	77.7	76.5	76.9	95.9	7.6	-
— Финансов сектор															
Международни резерви	млн. евро	15 552	14 426	16 534	13 960	14 323	15 564	16 534	15 331	15 564	15 580	16 061	16 534	15 647	17 180
Покритие на паричната база	%	174.9	162.9	165.1	170.4	164.5	180.4	165.1	181.4	180.4	175.5	186.8	165.1	156.7	147.8
Покритие на вноса	месеци	6.7	6.1	6.9	5.9	6.1	6.5	6.9	6.5	6.5	6.5	6.7	6.9	6.5	-
Покритие на краткосрочния външен дълг	%	150.2	151.1	163.2	151.7	152.9	167.8	163.2	168.3	167.8	168.4	181.4	163.2	-	-
Паричен агрегат М1	%, на год. база	9.5	17.5	15.1	16.1	16.4	18.7	15.1	18.0	18.7	18.6	15.3	15.1	14.8	-
Паричен агрегат М3	%, на год. база	8.4	8.9	1.1	8.3	7.4	7.2	1.1	7.2	7.2	6.7	-1.2	1.1	2.0	-
Депозити	%, на год. база	8.4	9.4	-0.5	8.2	6.6	6.6	-0.5	6.7	6.6	5.9	-3.1	-0.5	0.4	-
Кредит към частния сектор	%, на год. база	3.0	0.2	-8.2	1.4	2.3	2.6	-8.2	2.4	2.6	2.3	-7.4	-8.2	-8.4	-
Кредит към нефинансовите предприятия	%, на год. база	5.0	0.1	-11.6	1.7	3.1	3.0	-11.6	2.9	3.0	3.0	-11.5	-11.6	-11.9	-
Кредит за домакинствата	%, на год. база	-1.0	-0.2	-1.6	0.3	0.3	0.1	-1.6	0.1	0.1	0.0	0.0	-1.6	-2.0	-
Лихвен процент (краткосрочни кредити)	%	7.6	7.9	7.4	7.8	7.8	7.1	7.0	7.4	6.8	5.9	8.3	6.8	6.5	-
Лихвен процент (срочни депозити)	%	4.3	3.5	2.7	3.2	3.0	2.5	2.3	2.4	2.4	2.3	2.1	2.4	2.1	-
Валутен курс BGN/USD	кр. пер.	1.48	1.42	1.61	1.42	1.43	1.55	1.61	1.48	1.55	1.56	1.57	1.61	1.73	1.74
	ср. пер.	1.52	1.47	1.47	1.43	1.43	1.48	1.57	1.47	1.52	1.54	1.57	1.58	1.69	1.72
— Брутен външен дълг															
Брутен външен дълг	% от БВП	92.2	90.0	94.2	87.6	88.5	91.6	94.2	91.5	91.6	92.0	91.4	94.2	-	-
Краткосрочен външен дълг	% от БВД	27.5	25.9	25.6	25.0	25.2	24.1	25.6	23.7	24.1	23.9	23.1	25.6	-	-
Вътрешнофирмени заеми	% от БВД	41.4	41.8	40.2	42.1	42.8	41.2	40.2	42.1	41.2	41.4	41.3	40.2	-	-
— Платежен баланс															
Текуща сметка	млн. евро	-458	848	19	-299	-90	933	-525	409	41	-82	-130	-313	-	-
Текуща сметка, плъзгаща се база	% от БВП	-1.1	2.1	0.0	2.2	0.6	0.3	0.0	0.2	0.3	0.2	0.0	0.0	-	-
Търговски баланс	млн. евро	-3 460	-2 430	-2 902	-862	-720	-527	-794	-159	-281	-217	-185	-392	-	-
Търговски баланс, плъзгаща се база	% от БВП	-8.5	-5.9	-7.0	-6.9	-6.7	-6.8	-6.9	-6.8	-6.8	-6.8	-6.8	-6.9	-	-
Износ, f.o.b.	млн. евро	20 770	22 271	22 106	4 868	5 443	6 005	5 790	1 946	2 007	2 066	1 969	1 756	-	-
	%, на год. база	2.5	7.2	-0.7	-6.7	0.3	0.5	2.4	-2.8	3.9	2.0	-3.0	10.0	-	-
Внос, f.o.b.	млн. евро	24 230	24 701	25 009	5 730	6 163	6 532	6 584	2 105	2 288	2 283	2 154	2 147	-	-
	%, на год. база	8.1	1.9	1.2	0.9	-1.1	1.9	3.1	11.1	2.5	3.1	-2.8	9.9	-	-
Капиталова сметка	млн. евро	551	468	1 012	125	200	203	484	61	36	14	279	191	-	-
Финансова сметка	млн. евро	1 255	-1 476	2 047	-44	259	384	1 448	-205	-89	72	688	688	-	-
Нетни преки чуждестранни инвестиции	млн. евро	871	1 094	996	465	-14	-1	547	258	-332	216	244	88	-	-
Нетни портфейлни инвестиции	млн. евро	-887	-129	1 263	-161	27	1 512	-115	34	80	-110	11	-16	-	-
Други нетни инвестиции	млн. евро	1 303	-2 323	-269	-344	249	-1 107	933	-496	181	-30	237	726	-	-
Промяна в междунар. резерви на БНБ	млн. евро	-2 161	599	-1 909	553	-328	-1 211	-924	-180	-235	-49	-463	-412	-	-

Забележка:

1. По цени от 2010 г., сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни;
2. Дефлирани с ХИПЦ;
3. Промяна в обхвата на фискалния резерв в началото на 2014 г.